

شغل مناسب شما کدام است؟

کدام تیپ شخصیتی کدام شغل؟

نظریه‌های شغل - راه با راهنمای رشته‌های دبیرستانی و دانشگاهی

قابل استفاده

- دانش‌آموزان متوسط اول و دوم
- دانشجویان
- مشاوران
- مدرسان خانواده
- معلمان
- والدین

• جویندگان کار

تألیف:

دکتر عزیزاله بابلی بهمنی

با همکاری رضا کشوری و زهرا یوزباشی

تبدیل شدن غیرمجاز هر کتاب به فایل pdf یا powerpoint و انتشار آن در اینترنت؛ قلم نویسنده را برای تولید علم کند می‌گرداند، چراغ ناشر و کتابفروش بی‌فروغ می‌شود و صدها کارگر چاپخانه، لیتوگرافی و صحافی از ادامه کار باز می‌مانند. اگر از حق معنوی کپی‌رایت که یک حق انسانی است بگذریم. کپی و انتشار ناجوانمردانه از کتابها، نمونه سرقت و مال‌دزدی در روزگار ما نیست!!
این کار از اهل فرهنگ که مایه سربلندی کشور هستند، انتظار نمی‌رود.

سرشناسه	:	بابلی بهمئی، عزیزاله.
عنوان و نام پدیدآور	:	شغل مناسب شما کدام است؟ کدام تیپ شخصیتی کدام شغل؟ نظریه های شغلی همراه با راهنمای رشته های دبیرستانی و دانشگاهی/تالیف: عزیزاله بابلی بهمئی، با همکاری رضا کشوی و زهرا یوزباشی.
مشخصات نشر	:	تهران: یادواره کتاب، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	:	۳۸۴ ص.؛ جدول.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۶۲۲۱-۱۰-۶
وضعیت فهرست نویسی	:	فیب
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۳۷۹
موضوع:	:	آموزش متوسطه -- ایران -- برنامه های درسی
موضوع ۴:	:	راهنمایی شغلی -- جنبه های روان شناسی
موضوع ۵:	:	خودشناسی
موضوع ۶:	:	دانشگاه ها و مدارس عالی -- ایران -- آزمون ها -- راهنمای مطالعه
موضوع ۷:	:	مشاوره در آموزش متوسطه -- ایران
شناسه نزود	:	کشوری، رضا، ۱۳۶۸-
شناسه افزوده	:	یوزباشی، زهرا، -
رده بندی کنکرت	:	۱۳۹۴ ب ۲ ۹ الف/۵ LB/۱۶۲۹
رده بندی دیویی	:	۳۷۳/۱۹۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۹۱۸۰۱

یادواره کتاب

عنوان	:	شغل مناسب شما کدام است؟ کدام تیپ شخصیتی کدام شغل؟ نظریه های شغلی همراه با راهنمای رشته ها دبیرستانی و دانشگاهی
نویسنده	:	دکتر عزیزاله بابلی بهمئی با همکاری رضا کشوی و زهرا یوزباشی.
چاپخانه	:	دانش پژوه
نوبت چاپ	:	اول ۱۳۹۴
شمارگان	:	۱۰۰۰ نسخه

قیمت	:	۲۲۰۰۰ تومان
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۶۲۲۱-۱۰-۶

حق چاپ برای انتشارات یادواره کتاب محفوظ است

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان وحید نظری، پلاک ۸۲، ط ۱

تلفن: ۶۶۴۸۸۸۱۸-۶۶۴۱۹۹۸۲

www.yadvareketab.ir - Email: yadvareketab@gmail.com

چگونه رشته‌ی تحصیلی و شغل خود را انتخاب کنیم؟

همه‌ی ما در مدرسه زندگی شاگردیم

کسی نیست که با دیگران مشورت کند و به سوی رشد و کمال هدایت نشود.

حضرت محمد(ص)

همه کار و کوشش کنید، اما آگاه باشید افراد کاری را به آسانی انجام می‌دهند که برای آن ساخته شده‌اند.

حضرت محمد(ص)

بزرگ‌ترین عمل غیراخلاقی، این است که انسان انجام شغلی که از عهد‌هایش بر نمی‌آید را برعهده بگیرد.

ناپلئون

یکی از بزرگ‌ترین عوامل اتلاف در زندگی، انتخاب شغلی است که مناسب شما نیست.

برایان تریسی

نادانی یعنی انتخاب آنچه درست نیست به آنچه درست است.

ویلیام شایرر

آفت کار دل بستگی نداشتن به آن است.

ادیسون

اول مشورت، دوم تصمیم، سوم انتخاب، سه رکن موفقیت هستند.

"انسان مختار آفریده شده است" و انتخاب‌هایش در زندگی سرنوشت او را رقم می‌زند. بالاترین

ارزش برای انسان این است که راهی به شناخت خویش پیدا کند.

در جهان تنها یک فضیلت وجود دارد و آن آگاهی است. و تنها یک گناه وجود دارد و آن هم

مولانا

جهل است.

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	۷
فصل ۱: تیپ شخصیتی من کدام است؟.....	۱۱
کدام تیپ شخصیتی، کدام رشته و شغل؟.....	۱۳
نظریه‌های انتخاب شغل.....	۱۴
خودشناسی و ارتباط آن با نظریه‌های شغلی.....	۱۶
نظریه‌ی جان هال.....	۱۶
نظریه‌ی مایرز - بریگز.....	۲۳
فصل ۲: عوامل مؤثر بر انتخاب رشته.....	۳۱
عوامل بیرونی.....	۳۳
عوامل درونی.....	۳۵
عواقب عدم علاقه به رشته تحصیلی.....	۳۸
ضرورت مشورت و مشاوره در انتخاب رشته.....	۴۲
مراحل انتخاب رشته.....	۴۳
در انتخاب رشته با چه کسانی مشورت نکنیم؟.....	۴۴
فصل ۳: در دبیرستان رشته تحصیلی خود را چگونه انتخاب کنیم؟.....	۴۵
عوامل مؤثر بر هدایت تحصیلی در پایه اول دبیرستان.....	۴۷
آشنایی با شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی.....	۴۸
فصل ۴: کدام رشته دانشگاهی را دوست دارید؟.....	۵۹
آشنایی با مقاطع تحصیلی.....	۶۲
آشنایی با رشته‌های دانشگاهی.....	۶۴

رشته‌های گروه علوم انسانی..... ۶۴

رشته‌های گروه علوم تجربی..... ۱۴۳

رشته‌های گروه ریاضی و فنی..... ۲۴۷

فصل ۵: بحث و نتیجه گیری..... ۳۷۱

انتخاب رشته انتخاب آسانی است اگر..... ۳۷۳

اشتباهات داوطلبان در هنگام انتخاب رشته..... ۳۷۵

عوامل مؤثر در انتخاب شغل..... ۳۷۸

میزان تست تشخیص خود در انتخاب شغل..... ۳۸۰

منابع..... ۳۸۳

www.ketab.ir

پیش‌گفتار

باسمه تعالی

یا رب قوّ علی خدمتک جوارحی

بار فدا یا به ما قهّتی عطا کن تا بیندیشیم به آن چه که نیندیشیده‌ایم
و بگویم آن چه که نگفته‌ایم و انجام دهیم آن چه را که انجام نداده‌ایم
و بار فدا یا به ما تخیّر یث لمظه طعم فوب زندگی کردن را بپشان.

یکی از اهداف و وظایف مهم آموزش و پرورش، ایجاد زمینه برای رشد همه جانبه‌ی فرد و تربیت انسان‌های سالم، کارآمد و مسئول برای ایفای نقش در زندگی فردی و اجتماعی است. در این راستا، مولفه‌ها و عناصر مختلفی تاثیرگذار هستند و برنامه‌ریزی‌ها و فعالیت‌های مختلفی نیز در این عرصه ضروری است.

یکی از برنامه‌ها و فعالیت‌هایی که در تسهیل فرآیند رشد و تعلیم و تربیت دانش‌آموزان نقش مهمی ایفا می‌کند برنامه‌های راهنمایی و مشاوره است. در فرآیند راهنمایی و مشاوره تلاش می‌شود تا با در نظر گرفتن نقش هر یک از عوامل و مؤلفه‌های مؤثر در تعلیم و تربیت، برنامه‌ی درسی، مدیر، معلم، عوامل اجرایی، والدین، گروه همسالان و سایر عناصر درون و برون از مدرسه و همچنین ویژگی‌های روان‌شناختی فردی و گروهی دانش‌آموزان با به‌کارگیری روش‌های علمی و تخصصی و فنون و تکنیک‌های راهنمایی و مشاوره، به دانش‌آموزان کمک نمود تا ضمن سازگاری عاطفی و روانی با شرایط و موقعیت‌های مختلف، نسبت به اخذ تصمیم و انتخاب مناسب و برنامه‌ریزی برای اجرای تصمیم‌های خویش اقدام نمایند و در خدمات راهنمایی و مشاوره ضمن شناخت ویژگی‌های جسمی، ذهنی، روانی، اخلاقی و اجتماعی دانش‌آموز، موانع و مشکلات فرا روی رشد و بالندگی وی نیز شناسایی شده و به وی کمک می‌شود تا بتواند مسیر مناسب را در جهت

رشد و تعالی فردی و اجتماعی خویش انتخاب و طی نماید. به همین دلیل خدمات راهنمایی و مشاوره در مدرسه محدود به مشاوره نمی‌شود و هر یک از عوامل آموزشی و پرورشی وظایفی را برعهده دارند و مشاور به عنوان یک فرد متخصص و هماهنگ کننده‌ی این خدمات، به عنوان محوری‌ترین عنصر مطرح است.

اساس کار مشاور بر ایجاد رابطه‌ی توأم با اعتماد با دانش آموز، اولیا، مدیر، معلم و سایر عوامل مؤثر در رشد و بالندگی دانش‌آموز استوار است. لذا مشاور علاوه بر دانش تخصصی، باید از ویژگی‌های شخصیتی نظیر: صمیمی بودن، علاقه‌مندی به کمک و یاری دیگران، ثبات روانی و عاطفی، استقلال فکری، تعهد، رازداری، نظم و انضباط کاری برخوردار باشد.^۱ لذا مشاوره‌ی که از ویژگی‌ها و خصوصیات بالا برخوردار باشد، بهتر می‌تواند مراجعان خود را در اخذ تصمیمات حیاتی نظیر انتخاب رشته‌ی تحصیلی، انتخاب شغل، انتخاب همسر و ... هدایت و راهنمایی نماید.

از طرف دیگر همه‌ی ما این عبارت را شنیده‌ایم که "انسان مختار آفریده شده است" و انتخاب‌هایش در زندگی سرنوشت او را رقم می‌زند. اگر لحظه‌ای به فعالیت‌های روزانه خود نگاه کنیم، می‌بینیم که ما هر لحظه در سبیل انتخاب‌های متعددی قرار داریم که برحسب اهمیتی که دارند با تامل بیشتری در مردمان تصمیم می‌گیریم. بعضی از انتخاب‌ها نقش حیاتی در سرنوشت ما دارند و تصمیم‌گیری در برابر آن‌ها عواقب مثبت و منفی زیادی را به دنبال دارد، به‌طوری که گاهی از انتخاب خود خشنود و راضی هستیم و گاهی پشیمان و نادم. در واقع می‌توانیم بگوییم تفاوت انسان‌ها در انتخاب‌های آن‌هاست. برخی از انتخاب‌هایی که انجام می‌دهیم تا سال‌های سال زندگی ما را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند. انتخاب رشته به‌علت حساسیت و اهمیتی که در آینده‌ی شغلی، فرهنگی و اجتماعی فرد دارد، یکی از انتخاب‌های مهم و حساس زندگی محسوب می‌شود. شاید مهمترین انتخاب هر دانش‌آموز پس از پایان دوره‌ی متوسطه، انتخاب رشته برای ادامه تحصیل باشد. این انتخاب مانند هر انتخاب دیگری در طول زندگی فرد می‌تواند آگاهانه و یا ناآگاهانه باشد. انتخاب رشته به دلیل اثرپذیری از عوامل مختلف فردی، اجتماعی، فرهنگی، خانوادگی و اهمیت خاصی که در تعیین سرنوشت افراد دارد، تصمیمی دشوار و مستلزم تامل و دقت ویژه است.

همه‌ی ما با افرادی برخورد داشته‌ایم که می‌گویند "اگر فرصت داشتم در رشته‌ی تحصیلی دیگری درس می‌خواندم"، "من اشتباه کردم، این رشته برای من خوب نیست"، "ای کاش

می‌توانستم یک بار دیگر در کنکور شرکت کنم و رشته‌ی دیگری را انتخاب کنم"، "اگر دانشگاه نمی‌رفتم بهتر بود" و ... این افراد در انتخاب رشته به هر دلیلی دچار اشتباه شده‌اند و بدون توجه به علائق و توانایی‌ها و کسب اطلاعات لازم و احتمالاً با هدف رفتن به دانشگاه انتخاب رشته کرده‌اند. شاید بسیاری از این مسائل، از این دیدگاه منتج شود که "شما این کار را شروع کن کم کم علاقه‌مند خواهی شد". در حالی که در انتخاب رشته چنین نیست و داوطلب «آزمون سراسری پس از وارد شدن به دانشگاه متوجه انتخاب درست یا نادرست خود می‌شوند و مهمترین نتیجه آن افت تحصیلی دانشجویان در زمان تحصیل و عدم موفقیت پس از فارغ‌التحصیلی است.^۱

یکی از اهداف اصلی این کتاب آن است که کمک کند تا بتوانید شخصیت‌تان را تحلیل کرده، استعداد و گرایش‌هایتان را شناسید و بدانید چه معیارهایی در کارتان ارزشمند است. هدف مهم دیگر آن است که خود را آن‌طور که هستید، درک کنید و با برنامه‌ریزی صحیح، کسب آگاهی و اطلاعات مؤثر و با کمک - خبر نظران، به بهترین انتخاب تحصیلی و شغلی دست یابید. لذا در این راستا تلاش خواهیم کرد انواع تیپ‌های شخصیتی و نقش آن‌ها در انتخاب رشته و شغل، عوامل اثرگذار بر انتخاب رشته‌ای، دبیرستانی و دانشگاهی، پیشنهادهایی برای انتخاب رشته صحیح و آگاهانه و سپس به معرفی رشته‌های دبیرستانی و دانشگاهی بپردازیم. امیدواریم با مطالعه این کتاب از انتخاب خود لذت ببرید و بتوانید فردی سودمند برای خود و جامعه باشید. چشم انتظار پیشنهادات و انتقادات سازنده شما بود. عزیز هستیم.^۲

دکتر عزاله بابلی بهمنی

پاییز ۱۳۹۴

۱. کتاب انتخاب رشته، انتخاب آینده، ۱۳۹۱، ص ۴.